

Fizyka statystyczna B
zadania domowe #11 (ostatnia)
18 stycznia 2018

Prosimy o zrobienie wszystkich zadań. Jedno z nich będzie zbierane przez wykładownicę na ostatnim wykładzie. Powodzenia!

Zadanie 1

Niech

$$Z_p = \sum_{\ell-\text{parzyste} \geq 0} (2\ell + 1)e^{-\sigma\ell(\ell+1)}, \quad Z_{np} = \sum_{\ell-\text{nieparzyste} \geq 1} (2\ell + 1)e^{-\sigma\ell(\ell+1)},$$

gdzie oba wyrażenia dotyczą pojedynczej cząsteczki. Pokazać, że w granicy $\sigma \rightarrow 0$ (granica klasyczna):

$$Z_p = Z_{np} = \frac{1}{2} Z_{rot}^{klas}$$

Zadanie 2

Podobnie jak dla wodoru H_2 prawidłowe wyrażenie dla ciepła właściwego deuteru D_2 ma postać:

$$c_v^{rot} = x c_v^{rot}(para) + (1 - x) c_v^{rot}(orto).$$

Wyznaczyć wartość współczynnika x .

Zadanie 3

Strukturę pewnego ciała stałego tworzy N jąder o spinie 1 umieszczonych w węzłach sieci. Z dobrym przybliżeniem można przyjąć, że jądra nie oddziałują między sobą. Każde jądro może zatem znajdować się w trzech stanach kwantowych opisywanych liczbą $m = 0, \pm 1$. Energia stanów $m = \pm 1$ wynosi $\epsilon > 0$, zaś stanu $m = 0$ jest równa zero. Wykazać, że ciepło właściwe układu (liczone na jedno jądro) w przypadku, gdy $\epsilon/k_B T \ll 1$ jest równe

$$c = \frac{2}{9} k_B \left(\frac{\epsilon}{k_B T} \right)^2.$$